

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610162985
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

04 Ağustos 2020

.../.../2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (5 Adet- 5 Sayfa)
- Cevap Yazısı (41 Adet, 85 Sayfa)

BİTLİS MİLLETVEKİLİ
SAYIN MAHMUT CELADET GAYDALI'NIN
TBMM 7/30462 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

20 Nisan 2020 tarihinde yayınlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı doğrultusunda Bitlis ili, Merkez İlçe, Atatürk, Devrim, Gazibey, Hersan ve Müştakbaba mahallelerinin de içinde bulunduğu, Bitlis Deresi üzerinde bulunan alanlar, Afet Riski Altındaki Alanlar şeklinde değerlendirilerek, yıkımına karar verilmişti. Bitlis halkının ve esnafının onayının alınmadan, söz konusu alanda ticaretlerini gerçekleştiren esnafların herhangi bir bilgi verilmeden, 7 bin yıllık tarihi ve kültürel bir zenginliği olan yapıların nasıl ve ne şekilde korunacakları hakkında kamuoyunu aydınlatılmadan böyle bir kararın alınmış olması, bölge halkı tarafından da ciddi tepkilere neden olmuştur.

Esnafların teker teker çağrılarak ekmek kapılarının yıkılacaklarının bilgisinin verilmesi ve bunun karşılığı imza alınmak istenmesi, yıkılması planlanan alanda esnafa ödenmesi planlanan işyeri bedellerinin, dükkan bedellerinin yarısından bile aşağı olması, iş yerleri yıkılacak olan esnafa yönelik yeni bir alan veya saha planlamasının yapılmamış olması, başta bölge halkı ve esnaf olmak üzere Sivil Toplum Örgütlerinin de tepkisine sebep olmuştur.

İşyeri yoğunluğunun bulunduğu dere üstü binalarda olası bir yıkım sonra insanların yeniden yol üstü işyeri açabilme ihtimalleri bulunmamaktadır. Kaldı ki mevcut bina sayısının bu ihtiyaçları karşılaması da mümkün görülmemektedir. Bu durum birçok esnafın, esnaflık faaliyetlerinin son bulmasına da sebep olacak ve yeni bir göç dalgasını da doğuracaktır.

Tüm bu olaylar ışığında bölge esnafı büyük bir çoğunluğu imza toplayarak, yürütmenin durdurulması için yargıya başvurmuştur.

Bu bağlamda;

1-Kültürel ve tarihi zenginliğe sahip bir bölgenin alelacele afet alanı ilan edilerek yıkılmasının temel sebebi nedir?

2-Söz konusu yıkım sürecine esnaf ve bölge halkının dahil edilmemesinin gerekçesi nedir?

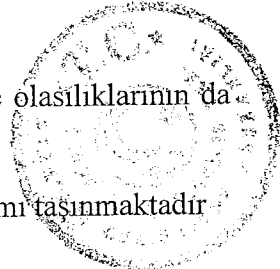
3-Afet alanı ilan edilen bölgede esnaflık faaliyetini yürüten kişilere yönelik bir bilgilendirme çalışmasının yapılmamış olmasının gerekçesi nedir?

4-Afet alanında yıkılması planlanan iş yerlerine ödenmek istenen ücretin dükkan bedelinin çok altında olduğu anlaşılmaktadır. Dükkan bedelleri ile ilgili bir fiyat çalışması yapılmış mıdır? Yapılmış ise hangi standartlar ölçüsünde fiyatlandırma yapılmıştır? Yapılmamış ise binalara biçilen değerler neye göre belirlenmiştir?

5-800'e yakın esnafın faaliyet sürdürdüğü bölgede, insanların ekonomik yönden bir zarar ve kayıp yaşamaması adına bir eylem planınız bulunmakta mıdır?

6-İşyerlerini kaybetmekle karşı karşıya olan esnafların bölgeden göç etme olasılıklarının da yüksek olduğu görülmektedir. Bu bağlamda bir çalışmanız mevcut mudur?

7-Söz konusu alanın yıkımı sonrası bu alana "millet bahçesi" yapma amacı mı taşınmaktadır?

8-Tarihi yapılar, köprüler ve camilerin bulunduğu alanda, kültürel değerleri korumak adına bir çalışmanız mevcut mudur?

CEVAP

1-Bitlis İli, Merkez İlçesi, Atatürk, Devrim, Gazibey, Hersan, Müştakbaba Mahalleleri sınırları içerisinde bulunan, toplam yaklaşık 4,82 hektar yüzölçümlü alan üzerindeki yapılar dereyatağı üzerinde konumlu ve Devlet Su İşleri (DSİ) taşkın sahası sınırları içerisinde kalmaktadır. Bitlis Belediye Başkanlığının 16.03.2020 tarihli ve 1145 sayılı teklif yazısı ekinde yer alan teknik raporda Bitlis Deresi üzerinde inşa edilmiş olan binaların temellerinin olmadığı, rutubet nedeni ile betonarme yapılarda deformasyonlar gözlemlendiği; yapıların çoğunluğunun ekonomik ömrünü tamamladığı ayrıca 177 adet yapının %84,18' inin imar mevzuatına aykırı olarak inşa edildiği belirtilmiş olup belirtilen sebeplerle Bakanlığımızca bahse konu alanın riskli alan teklifi Cumhurbaşkanlığına iletilmiştir.

2-Riskli alanda yıkım süreci henüz başlatılmamıştır.

3,5,6-Bahse konu alanda, Bakanlığımızca tespiti yaptırılan bedeller doğrultusunda hak sahipleri ile yürütülmekte olan uzlaşma görüşmelerinde talep eden hak sahiplerine Bitlis İli, Merkez İlçesi, Hüsrevpaşa Mahallesi, 697 ada 30 parsel üzerinde yer alan işyerlerinden verilmesi veya 13.05.2020 tarihli ve 101578 sayılı Bakanlığımız Makam Oluru ile 6306 sayılı Kanun uyarınca "Rezerv Yapı Alanı" olarak belirlenmiş olan taşınmazlardan verilmesine yönelik işlem tesis edilmektedir.

4-Taşınmazlara ilişkin arsa payları piyasa rayiç ve güncel alım-satım değerleri baz alınarak tespit edilmiştir. Bağımsız birimlere ilişkin yapılan değerlendirmede ise taşınmazların yapı sınıfı, grubu, tarzı, kat adedi, fonksiyonu, konumu, büyüklüğü, yaşı gibi nitelikleri göz önünde tutularak objektif değerleri tespit ettirilmiştir.

7-Alanın riskli olarak ilan edilme gerekçeleri gözetildiğinde, riskin bertaraf edilmesi, can ve mal güvenliğinin sağlanması yönünde işlem tesis edilecektir.

8-Riskli Alan içerisinde 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında olan herhangi bir "sit alanı" bulunmamaktadır. Söz konusu alan içerisinde 3 adet tescilli yapı ve bu yapıların etki alanı sınırları ile koruma alanı içerisinde kalan parseller bulunmaktadır. Gazibey Mahallesi 99 ada 13 parsel üzerinde yer alan Tarihi Ulu Cami ve koruma alanı, Gazibey Mahallesi 98 ada 27 parsel üzerinde yer alan Bitlis Behiye Cami ve koruma alanı ile Gazibey Mahallesi 97 ada 2 parsel üzerinde yer alan Hüsrevpaşa Hamamı ve koruma alanı riskli alan sınırları içerisinde yer almakta olup, bahse konu tescilli yapılar yerinde korunacaktır.

